Новації у бюджетному процесі України: модель середньострокового бюджетного планування з елементами ґендерно-орієнтованого бюджетування

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

SWEDEN

ГОБ проект

Цілі запровадження середньострокового бюджетного планування (СБП)

1 Послідовна та передбачувана бюджетна політика

- Фінансова стабільність
- Контроль державного боргу
- Послідовність реалізації нових політик

2 Посилення бюджетної дисципліни

- Бюджет на основі можливих ресурсів
- Політичні ініціативи в межах стель видатків

3 Оцінка впливу нових політик у середньостроковому періоді

- Політичні ініціативи обраховані: не лише витрати на їх впровадження, але й наслідки (вплив) їх реалізації у середньостроковій перспективі

4 Підвищення ефективності та результативності бюджетних видатків

- Зміна філософії — від утримання бюджетних установ до надання якісних державних послуг

Особливості моделі СБП

- Бюджетна декларація на 3 роки містить загальні стелі видатків та стелі для головних розпорядників коштів державного бюджету (ГРК)
- Таргетування дефіциту державного бюджету
- Посилення відповідальності ГРК — публічне звітування про результати діяльності
- Узгодження стратегічного та бюджетного планування

Інструментарій СБП

Загальна стеля видатків

дорівнює розрахованій ресурсній частині

Стелі видатків для ГРК

в межах загальної стелі видатків

Етапи процесу СБП

БЮДЖЕТНА ДЕКЛАРАЦІЯ

можливості (ресурс)

ЗГОРИ ДОНИЗУ

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

ЗНИЗУ ДОГОРИ

пріоритезовані потреби

1 січня — **31 грудня**

Агреговані показники:

- загальні стелі видатків
- стелі ГРК

Уточнені агреговані та деталізовані показники:

- уточнені загальні стелі видатків
- уточнені стелі ГРК
- бюджетні програми ГРК

Бюджетний календар

БЮДЖЕТНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ		БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ
Попередньо орієнтовний макропрогноз на 3 роки	**березень**	Макропрогноз на 3 роки
Основні напрями бюджетної політики на 1 рік	**квітень**	Основні напрями бюджетної політики (бюджетна декларація) на 3 роки
Макропрогноз на 3 роки	**червень**	Уточнений макропрогноз на 3 роки
Подання проекту закону про державний бюджет до КМУ Подання проекту закону про державний бюджет до ВРУ та Президенту	**вересень**	Подання проекту закону про державний бюджет до КМУ Подання проекту закону про державний бюджет до ВРУ та Президенту

Бюджет на 1 рік
Прогноз на 2 роки

Бюджет на 1 рік
Декларація на 3 роки

Бюджетні документи

БЮДЖЕТНА ДЕКЛАРАЦІЯ
на 3 роки

зміст документу
Показники та завдання,
визначені ст. 33 БКУ

без змін

ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ
на 1 рік

зміст документу
Інформація та показники,
визначені ст. 40 БКУ

Загальна стеля видатків
Стелі видатків ГРК

зміни

Цільові показники:
Загальна стеля видатків
Дефіцит державного бюджету

Матеріали до Бюджетної декларації
Стратегічні цілі та
результати діяльності ГРК

Матеріали до проекту закону про державний бюджет, стаття 38 БКУ

Уточнені стелі видатків ГРК на наступні за плановим 2 роки
Стратегічні цілі ГРК та результати їх діяльності на 3 роки
Результативні показники бюджетних програм на 3 роки
Аналітичні матеріали щодо показників зведеного бюджету на 3 роки

Підходи до підвищення ефективності видатків

Державні послуги	Планування видатків на підставі оцінки вартості та з урахуванням поліпшення якості державних послуг
Гендерно-орієнтоване планування	Оцінка ефективності видатків з точки зору задоволення потреб і пріоритетів різних соціальних груп, у тому числі за ґендерною ознакою
Оцінка ефективності бюджетних програм	Здійснюється щорічно ГРК
Комплексний аналіз доцільності видатків (spending review)	Проводиться одноразово або на постійній основі з певною періодичністю

Мета проекту ҐОБ

Сприяння підвищенню економічної ефективності і результативності видатків бюджету, що враховують потреби обох статей

Здійснюється за фінансування Шведської Агенції Міжнародного Співробітництва та Розвитку, основний партнер Міністерство фінансів України

Період впровадження проекту: 2014-2018

Ґендерно-орієнтоване бюджетування (ҐОБ)

Це – важлива складова програмно-цільового методу, середньострокового бюджетного планування.

Інтеграція ґендерно-орієнтованого підходу у бюджетний процес забезпечить підвищення ефективності та якості наданих державних послуг з урахуванням потреб соціальних груп, у тому числі за ґендерною ознакою, дозволить посилити підзвітність розпорядників бюджетних коштів та прозорість бюджету.

Переваги ҐОБ

ҐОБ дозволяє проаналізувати та переструктурувати доходи та видатки таким чином, щоб потреби громадян, як жінок, так і чоловіків, різного соціального статусу, були відповідно представлені у статтях видатків бюджету.

Діяльність Проекту ҐОБ у 2014 – 2016 роках

Міністерство фінансів України

Міністерство молоді та спорту України

Міністерство соціальної політики України

Міністерство охорони здоров'я України

Міністерство освіти і науки України

ҐОБ у бюджетному процесі

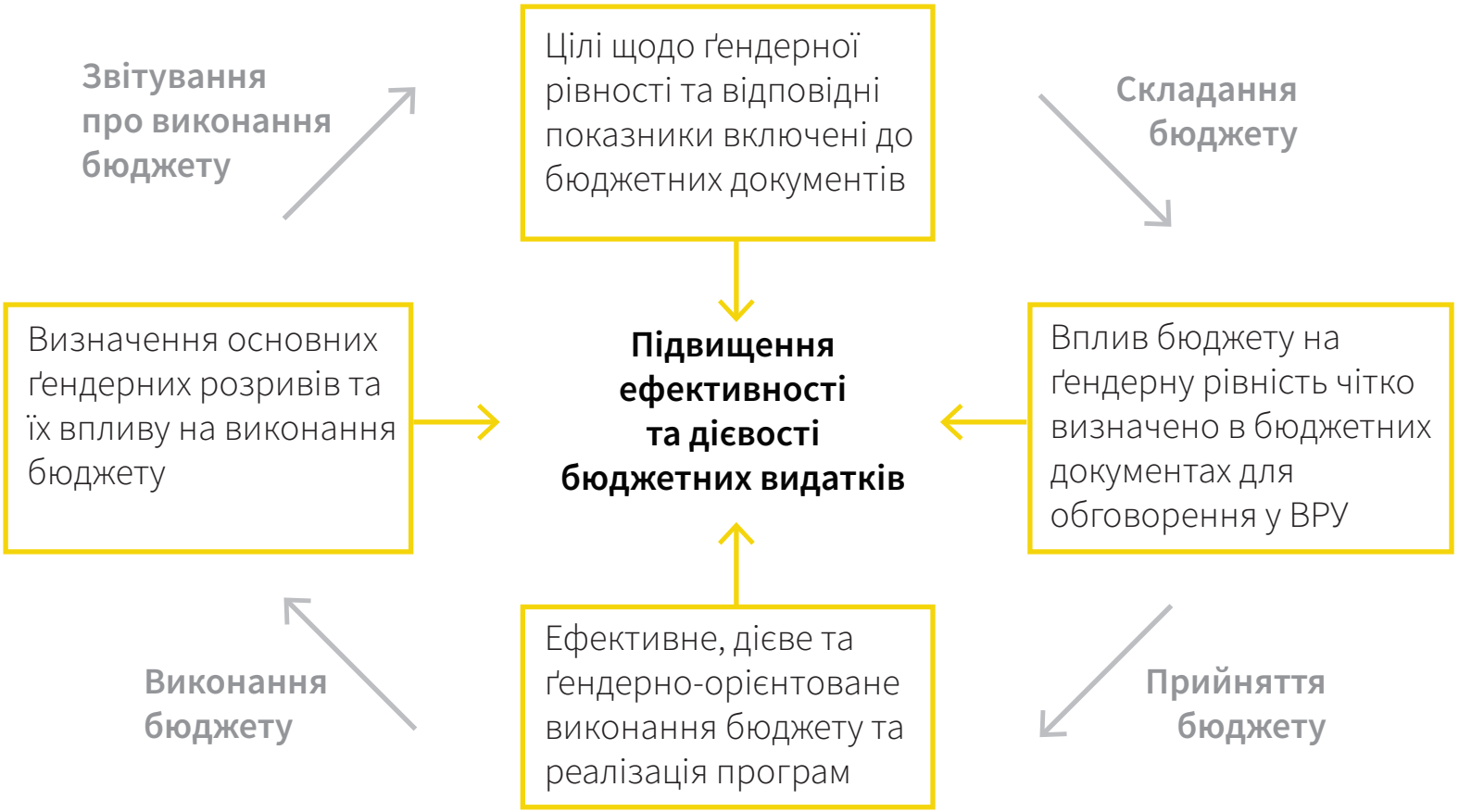

ҐОБ підхід

Ґендерний аналіз програм, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів

Рекомендації щодо змін:

- мети, завдань заходів, результативних показників програм
- державної статистики та адміністративних даних
- мережі, штатів та контингентів
- документів, що використовуються в бюджетному процесі

Стратегічні документи сприяють посиленню ґендерної рівності → Ґендерний аспект включено в бюджетні документи

- Покращення ефективності планування і використання бюджетних коштів
- Підвищення прозорості бюджету
- Чіткі ґендерні цілі

Бюджетування

Ґендерно-орієнтоване бюджетування

Designed by Freepik

Показники результативності

1 РІВЕНЬ

Показники результату діяльності ГРК

- характеризують прогрес у досягненні стратегічної цілі
- висвітлюють результати у кожній галузі (сфері управління ГРК)
- мають суспільне значення
- подаються разом із Бюджетною декларацією та проектом бюджету до ВРУ

2 РІВЕНЬ

Результативні показники бюджетних програм ГРК

- характеризують прогрес у досягненні мети бюджетної програми
- орієнтовані на державні послуги
- висвітлюють ступінь задоволення потреб різних соціальних груп
- подаються разом із проектом бюджету до ВРУ

Посилення відповідальності ГРК

На ГРК покладаються обов’язки щодо:

- Публічного звітування у ВРУ про досягнуті та заплановані результати
- Забезпечення публічності результатів оцінки ефективності бюджетних програм

ГРК оприлюднюють:

- Паспорти бюджетних програм
- Звіти про виконання паспортів бюджетних програм
- Бюджетні запити
- Оцінку ефективності використання бюджетних коштів

Перешкоди на шляху

- Макроекономічна нестабільність
- Відсутність або недостатній обсяг інформації для оцінки вартості галузевих реформ
- Відсутність середньострокових галузевих планів (стратегій) у ГРК
- Постійна і суттєва зміна бюджетних пріоритетів і, як наслідок , численні зміни до річного бюджету
- Тривалість підготовки та висока вартість створення програмного забезпечення та обладнання

Особливості перехідного періоду

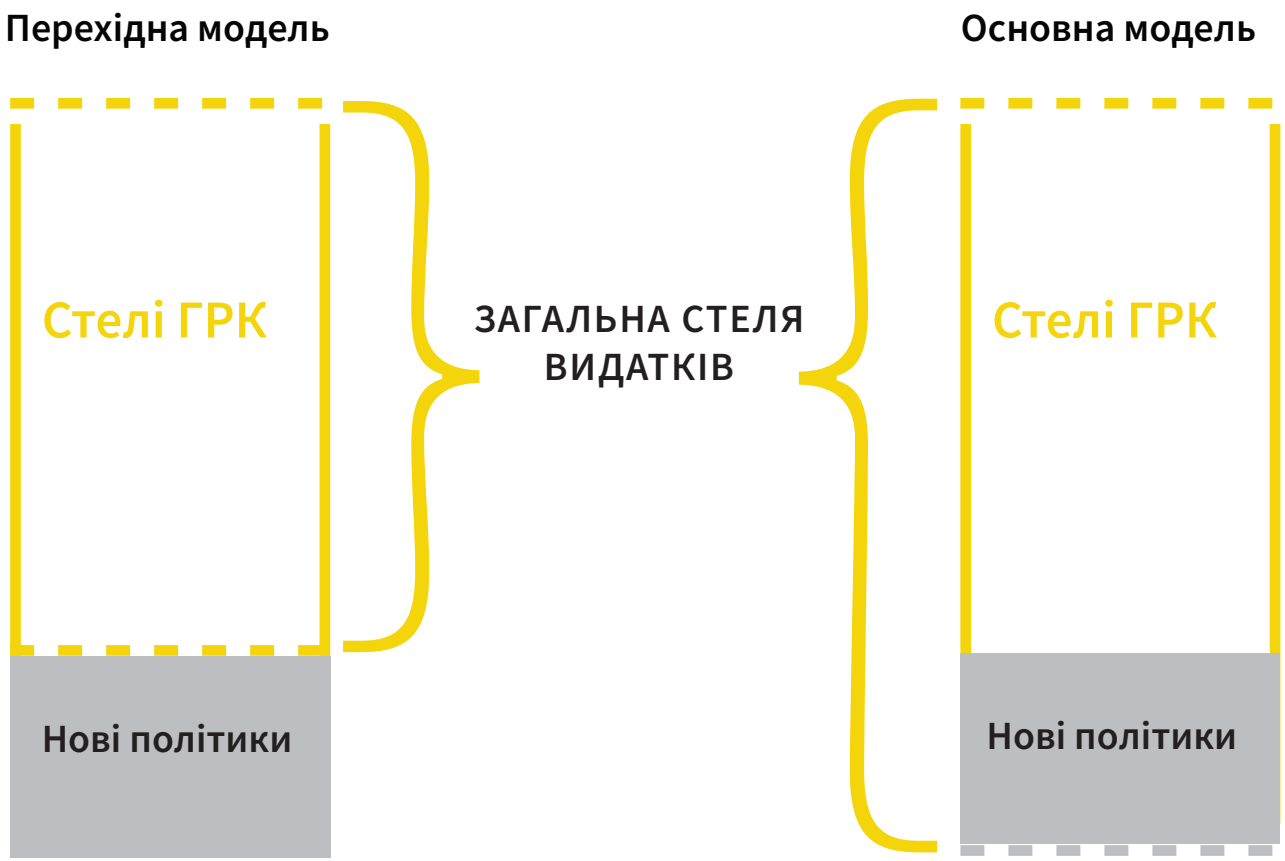

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

SWEDEN

ГОБ
проект

Дякую за увагу